

Helseøster- utdanningen i Telemark og Porsgrunn!

Ved Rita Bache Holm, kullansv. helseøster-
utdanningen

Høgskolen i Telemark – HiT etablerte en ny videreutdanning for sykepleiere i 1992, nemlig sykepleie innen forebyggende og helsefremmende arbeid; helseøsterutdanningen.

Helseøsterutdanningen er ikke ny av dato, den ble etablert i statens regi i Oslo i 1947. Det nye var at Høgskolen i Telemark fikk etablere denne utdanningen.

I 2002 var det helseøsterutdanning ved 7 høgskoler. Alle utdanningene har utarbeidet egne fagplaner på grunnlag av den Nasjonale rammeplanen av 12 mars 1998.

Utdanningen har et omfang på 60 studiepoeng (20 vektall), og den organiseres hos oss som et deltidstudium over to år. Vi har 4-5 uksamlinger pr. semester som er organisert med basisforelesninger, lærings- og veilednings grupper.

Helseøsters helsefremmende og forebyggende arbeid retter seg mot å bygge opp rundt menneskets iboende ressurser, og å utvikle og opprettholde støttende nærmiljø/lokalsamfunn. Dette innebærer ressursorientering og løsningsfokusering i forhold til brukerne.

Studiet vektlegger det humanøkologiske perspektivet der mennesket er en integrert del av naturen og forstås i spill med miljø og samfunn.

Tidligere trodde vitenskapen at mennesker er fysiske maskiner som har lært å tenke, nå viser det seg at vi er tanker som kan danne en fysisk virkelighet. Enhver tanke påvirker og styrer hjernebiokjemien og kroppen, via biokjemiske budbringere som neurotransmittorsubstanser og hormoner, til noe som kan være hensiktsmessig og uhensiktsmessig for personen.

Skal vi ta vår humanøkologiske forståelse og holisme på alvor så må denne forståelsen få innvirkning både på hvordan vi forstår våre brukere; barn, ungdom og familier, og på hvordan vi forstår helse, sykdom og helbredelse.

Målgruppe for studiet er samfunnsbevisste sykepleiere som er villige til å møte endringer i samfunn og levekår spesielt for barn, unge og deres familier, og ut fra dette utvikle og kvalitetssikre helseøstertjenesten. Vi forventer at helseøster skal være en aktiv premisleverandør og deltager i lokalmiljøet når det gjelder helsepolitiske spørsmål.

Høgskolen i Telemark

Et hovedmål for studiet er å utdanne helseøstre som er engasjert i forebyggende helsearbeid, er samfunns-kritiske, modige og kreative!

Søkningen til studiet overgår alle forventninger. Det er tydelig at det er mange sykepleiere som ønsker å ha det forebyggende og helsefremmende perspektiv i sitt daglige virke.

Det kan se ut som om studiet er populært da vi har hatt 150 søkere til 30 studieplasser!

Det gir oss som er opptatt av helseøsters arbeidsfelt inspirasjon og overskudd til hele tiden å forbedre utdanningen.

I vår siste reviderte fagplan av 26 juni 03, har vi innarbeidet undervisning vedr. rekvisisjonsretten for helseøstre.

I følge rundskriv 1-3/2002 Forebygging av uønsket svangerskap og abort fra helsedepartementet er det der utarbeidet retningslinjer for helseøsters og jordmødres rett til å rekvirere prevensjonsmidler til unge kvinner i alderen 16-19 år.

Rekvisisjonsretten har helseøstre og jordmødre fått ved etterutdanningskurs til nå. I den anledning har vi gjennomført tre etterutdanningskurs i 2003. Høgskolen skal i tillegg gjennomføre et etterutdanningskurs til og det blir det siste. Kurset gjennomføres i uke 19 i 2004.

Helseøsterutdanningen har også et tett samarbeid med Borgestadklinikken.

Våren 2003 ga vi tilbud om Etterutdanning om rusmiddelarbeid for helseøstre og jordmødre i helsestasjonstjenesten.

20 engasjerte studenter gjennomførte utdanningen og det ga inspirasjon til å gi tilbud om etterutdanning også i 2004.

Vi starter opp med tilsvarende etterutdanning i januar 2004.

Den nåværende fagplan for helseøsterutdanningen omfatter flere studiekrav bl.a. refleksjonsnotat hvor studenten skal velge et perspektiv i forhold til grunnlagstekningen- det forebyggende og helsefremmende perspektiv, planlegge og gjennomføre et undervisningsopplegg, øvelse i kommunikasjon med refleksjonsnotat m.m.

I tillegg til sju studiekrav er det tre dagers hjemmeeksamen i slutten av tredje semester.

I fjerde og siste semester gjennomføres det et prosjektarbeid gruppevis.

Hensikten med prosjektarbeidet er å arbeide med helseøsterfaglige problemstillinger og å gjennomføre et prosjekt tilknyttet helseøsterfunksjonen.

Her er det mulig for dere i praksis å fremme ideer til prosjektet!

Utdanningen er helt avhengig av praksisplasser. Studentene skal totalt være 10 uker i helsestasjon- og skolehelsetjenesten.

HELSEØSTERUTDANNINGEN – TELEMARKE

Høgskolen i Telemark – moderne og attraktiv.

Praksisstedets helsesøstre skal fungere som kyndige veiledere og rollemodeller når det gjelder å tilegne seg helsesøsterfagets kunnskaper og verdier. Læring gjennom observasjon og imitasjon, gjennom tre-

ning, instruksjon og veiledning er relevant for praksisstudiene.

Vi må bemerke at praksis har vist stor velvillighet i å ta imot våre studenter. Vårt nedslagsfelt er ikke bare Telemark, men også Aust Agder, Vestfold og Buskerud. Vi bestreber at studentene kan ha mulighet til praksisplass i nærheten av hjemstedet så langt det er mulig.

Et deltidsstudie over to år krever aktiv innsats av studenten gjennom studiet.

Mer enn 50 % stilling ved siden av studiet er ikke å anbefale.

Vi ved Avdeling for helse- og sosialfag, institutt for helsefag er opptatt av utdanninger med høy kvalitet og med et innhold som er aktuelt og fremtidsrettet.

Vi håper og tror at vi kan utdanne helsesøstre i flere år fremover, og samtidig utvikle kurs og etterutdanninger.

"Den beste måten å forutsi fremtiden på, er å finne den opp nå." (Arthur L.Costa)